Należytość pocztowa opłacona ryczałtem

GONIEC KRAKOWSKI

Redakcja i Administracja
Kraków, ul. Dunajewskiego Nr. 7.
Telefon 2502 - P. K. O. Nr. 151.100.

600 M

BEZPARTYJNY DZIENNIK ILUSTROWANY

Prenumerata wynosi w Krakowie miesięcznie M. 14.000, z odnosz. do domu M. 15.000. Zamiejsc. M. 15.000 Zagranicą Mk 25.000

Nr. 133. — Rok VI. Kraków, czwartek 14 czerwca 1923 r. Red. naczelny ANTONI KRZYWY

Zatrute konwalje.



(Objaśnienie wewnątrz numeru).

Protest polskiego posła w sejmie pruskim

przeciw ciemiężeniu Polaków.

Berlin. (PAT).

Na wczorajszem posiedzeniu Sejmu pruskiego na przemówienie prezesa ministrów Braunsa, odpowiedział hr. Sierakowski z Wachlewa. Powiedział on między innemi, co następuje: W imieniu polskiej mniejszości narodowej w Prusiech w odpowiedzi na wywody prezydenta ministrów oświadczam, iż podnosimy jak najostrzejszy protest przeciw treści tych wywodów, albowiem jako poddani niemieccy nie jesteśmy odpowiedzialni za położenie mniejszości narodowych w Polsce. Jesteśmy mniejszością narodową polską w Niemczech i jako tacy chcemy wypełniać lojalnie nasze obowiązki, ale domagamy się naszych praw, żądamy aby uwzględniono nasze życzenia co do języka, co do naszej kultury oraz aby zapewniono nam wszelkie dane dla rozwoju naszego życia narodowego, bez względu na napaści i na zarzuty, jakie się nam czyni.

Przemysłowcy polscy!

możecie podjąć się budowy 3 linji kolejowych.

Warszawa. (Tel. wł.).

Ministerstwo Kolei Żelaznych nosi się z zamiarami udzielenia prywatnemu kapitałowi koncesji na budowę następujących trzech linji kolejowych.

1) **Zagłębie Dąbrowskie-Częstochowa-Zduńska Wola.** Linja ta przebiegałaby na przestrzeni 165 km.

2) **Heroy-Wieluń-Wieruszów.** Długość 100 klm.

3) **Zagłębie Dąbrowskie-Warszawa.** Na przestrzeni 290 klm.

Budowa dwóch pierwszych linji ma rozpocząć się jeszcze w **r. bieżącym,** trzecia linja kolejowa ma być ukończona najpóźniej w 1927 roku.

Rewolucja w Bułgarji.

W nocy z piątku na sobotę obalony został rząd Stambulińskiego w Bułgarji.

Z telegramów, napływających z kraju rewolucji, dość skąpych wynika, że naogół rewolucja odbyła sie bez większego rozlewu krwi. Fakt ten zdaje się świadczyć **dodatnio** o nowym rządzie.

Na jakiem tle wybuchła rewolucja?

Pytanie i odpowiedź jest niezmiernie ciekawa.

Rząd Stambulińskiego by klasycznym przykładem **rządu eksperymentów socjalnych i dyktatury jednostkowej.**

W ciągu swych dwuletnich rządów zdołał b. premjer bułgarski doprowadzić swe państwo do stanu napoły **komunistycznego.** Stosunek Stambulińskiego do komunistów **na zewnątrz wrogi,** w rzeczywistości **polegał na cichem przymierzu zaczepno-odpornem.**

Wiele reform przeprowadzonych przez Stambulińskiego, jak t. zw. powszechna armja pracy, system podatkowy, stosunek do uniwersytetów i prasy przypomina łudząco zarządzenia rządów moskiewskich.

Kiedy w roku bieżącym powstała w parlamencie bułgarskim większość prawicowo-centrowa **zwrócona ostrzem swem przeciw dyktaturze Stambulińskiego,** skasował on poprostu 12 mandatów poselskich i w ten sposób otrzymał w parlamencie dzięki poparciu mniejszości narodowych, większość kilku głosów. **Od tego czasu parlament przestał właściwie funkcjonować.** Rządziła jednostka, oparta o silnie zorganizowaną partję. Parlament zbierał się bardzo rzadko. **Opozycja była wprost niemożliwa, ponieważ za krytykę rządów b. premjera szło się administracyjnym porządkiem do więzienia.**

Wybory tegoroczne, które dały znaczną większość rządowi odbyły się w ten sposób, że **najpierw poaresztowano przywódców stronnictw opozycyjnych, a później przeprowadzono za pomocą terroru fizycznego i innych niewybrednych środków, kandydatów rządowych.**

Poza tem rządy Stambulińskiego doprowadziły Bułgarję **do stanu zupełnego rozprzężenia wewnętrznego.**

Ruina finansowa, zanik produkcji, upadek handlu i przemysłu.

Władza opierała się jedynie **na terrorze, a państwo zdążało szybkimi krokami ku zupełnej dezorganizacji.**

Wynikiem tego stała się gwałtowna **akcja terrorystyczno-agitacyjna** opozycji.

W lutym był **zamach rewolwerowy na ministra** komunikacji Bakałowa. W kilka dni później **rzucono bombę** w teatrze, **celując w** lożę ministrów. Stambuliński. który już poprzednio prowadził energiczną walkę z komunistami, wobec tych aktów terroru zaostrzył jeszcze środki represyjne, stosując je bezładnie **na prawo i lewo.**

W następstwie tego połączyli się: **ciężko** prześladowani ministrowie z dawnego rządu **Radosławowa. blok mieszczański, liga rezerwowych oficerów, Macedończycy** i urządzili zamach.

Okazało się, że **opieranie się rządów w czasach dzisiejszych na jednej tylko warstwie,** jak to czynił Stambuliński, opierając się tylko na chłopach, **nie ma długiego życia** przed sobą.

Jedna warstwa nie może rządzić, chociażby była najliczniejsza, całym narodem.

Zamach ma oczywiście doniosłe znaczenie w polityce międzynarodowej. Zarówno wielkie mocarstwa zachodu, jak państwa bałkańskie wyczekują w zdenerwowaniu na pierwsze oficjalne ekspose nowego rządu.

Wówczas dopiero bowiem zarysuje sie sytuacja zupełnie jasno.

(Telegramy wewnątrz numeru)

Przedstawiciel nowego rządu o Stambulińskim i nowym gabinecie.

Paryż. (PAT)

Przedstawiciel nowego rządu bułgarskiego Wasilew złożył następujące oświadczenie: Zamach stanu w Sofji był wynikiem protestu znacznej większości Bułgarów przeciw systemowi rządów Stambolijskiego. Jego dyktatorskie postępowanie i terror w całym kraju, był dla bułgarskiej inteligencji i dla mas nie do zniesienia. Stambolijski postawił na indeksie całą inteligencję i przeprowadził ustawę, że profesor-adwokat nie może zostać posłem. Nowy rząd jest przejściowym i po ukonstytuowaniu się sobrania, co nie nastąpi przed październikiem, poda się do dymisji. Do czasu, aż naród bułgarski w pełnej swobodzie objawi swe zdanie, obecny rząd będzie prowadził dotychczasową politykę zewnętrzną. Ustawy agrarne będą utrzymane. Jesteśmy przekonani, że gdy nastaną normalne warunki w kraju komuniści zmaleją do minimum. Co się tyczy polityki zagranicznej, nowy rząd wykona lojalnie traktat z Neuilly. Zaraz pierwszego dnia po objęciu rządów szef rządu przedstawił Francji stanowisko nowego rządu. Nowy rząd będzie przypominał mocarstwom, że dały Bułgarji zapewnienie gospodarczego dostępu do morza Egejskiego i będzie prosił mocarstwa, by dopilnowały, aby to dojście nie było naruszone.

*

Wiedeń. (PAT).

Aresztowani w Bułgarji ministrowie gabinetu Stambulińskiego **podpisali w więzieniu podania o dymisję.**

Walki z armią chłopską.

Graz. (PAT).

Donoszą z Belgradu, że wedle relacji z Bułgarji, **w wielu miejscowościach przyszło do gwałtownych starć między wojskiem rządowem a chłopami. Stamboliński rozporządzać ma armją chłopską dobrze uzbrojoną, liczącą około 50.000 ludzi.**

Gen. Stanisław Haller.

Nowy szef sztabu generał Stanisław Haller urodził się w roku 1872 pod Krakowem. Studjował na Politechnice we Lwowie. Kończył szkołę wojenną szefa sztabu generalnego we Wiedniu, gdzie złożył egzamin na majora sztabu generalnego. Specjalnie poświęcił się studjom artyleryjskim i złożył w tej dziedzinie szereg egzaminów. Do służby polskiej wstąpił w roku 1918, jako szef D. O. G. w Krakowie. Od stycznia 19120 roku mianowany generałem pełni funkcję jako p. o. szef sztabu generalnego i uzyskuje w tym czasie stopień generała dywizji. W roku 1920 dowodzi specjalną grupą przeciw Budiennemu, odznaczony krzyżem „Virtuti Militari" II i V klasy krzyżem walecznych i „Polonja Restituta" III klasy, komandorją Legji Honorowej, angielskim orderem św. Michała i św. Jerzego.

Sprawa porucznika Radomskiego.

Warszawa (A. W.).

Sprawa porucznika Radomskiego, który znieważył czynnie posła Strońskiego będzie rozpatrywaną w najbliższym czasie przez oficerski sąd honorowy.

Małżeństwa wojskowych niższych szarż.

Przy zawieraniu małżeństw przez wojskowych, niższych stopni, władze wojskowe żądają przedstawienia zaświadczenia wydanego przez policję o stosunkach i warunkach uzasadniających konieczność zawarcia małżeństwa w wypadkach nieprzewidzianych przez przepisy wojskowe.

Stosownie do wyjaśnienia komisarz rządu oraz z godnie z rozkazem D. O. K. przy zawieraniu małżeństw przez szeregowych władze policyjne i administracyjne winny zaświadczać dowód konieczności małżeństwa, jeżeli petent niema 24 lat, zezwolenie ojca lub opiekuna narzeczonej, jeśli niema ona 21 lat skończonych, świadectwo przynależności narzeczonej; świadectwo moralności narzeczonej; dowód zrzeczenia się z zaopatrzenia rodziny; oświadczenie narzeczonej, iż zrzeka się praw do kwatery w koszarach.

Życie polityczne.

Na posłów napadać nie wolno! — Sprawa rozbudowy miast. — Uposażenie emerytalne nauczycieli.

Sejmowa **komisja administracyjna** odbyła wczoraj posiędzenie, na którem pos. Langier referował sprawę pobicia przez policję mieszkańców wsi Waka w powiecie kolskim. Po dyskusji uchwalono wezwać ministra spraw wewnętrznych do przeprowadzenia śledztwa.

Następnie pos. **Putek** referował sprawę pobicia posła Welarona (Wyzwolenie) podczas pełnienia obowiązków poselskich w Chęcinach (Kielce). Po obszernej dyskusji komisja wyraziła **opinję potępiającą napady na posłów w czasie wykonywania obowiązków poselskich.**

*

Na wczorajszem posiedzeniu **sejmowej komisji robót publicznych** pos. **Kautner** referował projekt ustawy **o rozbudowie miast**, złożony 9 miesięcy temu. Po dyskusji przyjęto rezolucję pos. **Silberscheina** wzywającą rząd, by natychmiast przystąpił do wykonania ustawy o rozbudowie miast i wydał rozporządzenie wykonawcze do ustawy oraz aby do ośmiu dni przedłożył zapowiedzianą nowelę do ustawy z dnia 25 września o rozbudowie miast. Dalej przyjęto rezolucje pos. **Haukn̄era:**

Komisja stwierdza, że ustawa o rozbudowie miast jest celowa i jedynie prowadzi do rozwiązania kwestji mieszkaniowej. Komisja stwierdza ścisłą łączność ustawy o rozbudowie z ustawą o ochronie lokatorów. Obie ustawy sięgają do jednego źródła.

*

Sejmowa komisja oświatowa ukończyła drugie czytanie projektu ustawy o **uposażeniu emerytalnem nauczycieli**, którzy pracowali za czasów zaborczych. Na piątkowem posiedzeniu komisji odbędzie się trzecie czytanie tego projektu.

*

Posiedzenie Rady Ministrów odbędzie się **we czwartek.**

Reorganizacja ministerstwa spraw wojsk.

Warszawa. (PAT).

Rząd przystąpił do poczynienia poprawek w statucie organizacyjnym M. S. W., opracowanym za rządu generała Sikorskiego. Prace są już ukończone i statut będzie wkrótce wniesiony na posiedzenie Rady Ministrów.

Fizjognomja złotego polskiego jeszcze nie ustalona.

Warszawa. (PAT).

Wczoraj **został rozstrzygnięty** konkurs ogłoszony na złoty polski. Nagrodę 4 miljony marek przyznano prof. **Kotarbińskiemu.** Drugą nagrodę 3 miljony marek artyście rzeźbiarzowi **Lubelskiemu.** Jury złożone z przedstawicieli sfer artystycznych i rządowych rozdzieliło powyższe nagrody jednakże z zastrzeżeniem, że powyższe prace mimo wysokiego ich poziomu artystycznego nie nadają się do wykonania, dlatego postanowiono zwrócić się do skarbu w sprawie **ogłoszenia nowego konkursu** ogólno-polskiego, motywując to tem, że miesięczny termin i niska nagroda uniemożliwiła zainteresowanie się szerokiego ogółu artystów polskich ogłoszonym konkursem.

Sukces bonów złotowych w Warszawie i na prowincji.

Warszawa. (PAT).

Popyt na bony złote wzrasta z dnia na dzień. Jeden tylko oddział główny P. K. K. P. z dnia 7 bm. sprzedał ich na 324.580 złotych. Dnia 8 bm. za 815.591 złotych, a dnia 9 bm. za 960.969 złotych, a więc w ciągu trzech dni ilość sprzedanych bonów **wzrosła trzykrotnie.** Również duży jest popyt na bony złote w Oddziałach prowincjonalnych, w oddziałach P. K. K. P. i kasach skarbowych.

Park Narodowy w Tatrach.

Paryż. (PAT)

W ubiegłym tygodniu zakończył tutaj obrady kongres ochrony przyrody, w którym brało udział 11 państw. Z ramienia państwowej komisji **ochrony przyrody polskiej** Akademji Umiejętności brali udział w kongresie prof. Jerzy Smoleński i Jan Stolzman, którzy przedstawili wyniki prac dokonanych w Polsce oraz prac na przyszłość. Wielkie zainteresowanie wzbudził **projekt założenia parku narodowego w Tatrach.** Pośród licznych uchwał przyjęto między innymi wniosek polski w sprawie międzynarodowego porozumienia **dla ochrony żubra.**

Skład nowego sejmu na Litwie kowieńskiej.

Kowno. (PAT).

W uzupełnieniu danych o ostatnich wyborach na Litwie komunikują następujące dane co do ilości głosów, jakie padły na listy polskie w roku ubiegłym i bieżącym. Ogółem oddano na wszystkie listy wyborcze w roku 1922 **822.365 głosów, zaś w roku bieżącym 897.538.** Stosunek liczebny poszczególnych partji w sejmie litewskim przedstawia się następująco: Ukininka Sajunga 14 posłów, chrześcijańska demokracja 14 posłów, Darbo federacja 12 posłów, socjalni demokraci 8, żydzi 7, **Polacy 4,** Niemcy 2, Rosjanie 1.

Entuzjastyczne przyjęcie Mussoliniego w Sardynji.

Cagliari. (PAT).

Mussolini odbył trjumfalną podróż ze Sassari do Cagliari. Po drodze wszystkie dworce były bogato udekorowane, po drodze oczekiwały Mussoliniego tysiące byłych kombatantów faszyzmu, którzy z entuzjazmem witali premjera. Klor brał również udział w manifestacjach. W Cagliari przyjęła premjera owacyjnie cała ludność. Premjer udał się naprzód do amfiteatru rzymskiego, gdzie przypatrywał się ćwiczeniom setek dzieci, poczem po zachodzie słońca wśród blasku pochodni, zapalonych przez faszystów, udał się do prefektury.

Z balkonu gmachu prefektury premjer wygłosił **przemówienie** do olbrzymich tłumów zebranych na placu przed prefekturą. Mussolini dał na wstępie wyraz radości z powodu wspaniałego przyjęcia, jakie mu zgotowała ludność całej Sardynji, poczem podkreślił wielką miłość ojczyzny mieszkańców Sardynji oraz **łatwość, z jaką faszyzm opanował całą wyspę.**

Tysiące „czarnych koszul", wielka ilość syndykatów związków faszystowskich — mówił premjer — są dowodem, że faszyzm, który jest ruchem, zmierzającym do wznowienia rasy włoskiej, usiał z konieczności ogarnąć Sardynję, gdzie rasa włoska przejawia się w najczystszej swojej formie.

Co się dzieje wśród Rusinów we Wschodniej Małopolsce?

Zatarg między radykałami a trudowikami z powodu... ugodowości w stosunku do Polaków. — Faszyści. — Zmiany w kościele ruskim. — Szeptycki zostanie patrjarchą Wschodu? — Chomyszyn dla Lwowa.

Społeczeństwo polskie zajmuje się zbyt mało stosunkami, jakie panują wśród Rusinów we Wschodniej Małopolsce i, czyni źle. Dobrze jest wiedzieć wszystko o czem mówią i myślą ludzie, z którymi złączyły nas losy. Dobrze jest wiedzieć, tembardziej, że ferment nurtujący społeczeństwo ruskie jest zależnie od jego wyników niesłychanie ważny dla polityki polskiej.

Przed niedawnym czasem, donosiliśmy obszernie o zjeździe trudowików we Lwowie i o rezolucjach jakie na owym zjeździe zapadły, polemizowaliśmy nawet z niemi, gdyż mówiły one o chęci zgody z Polakami ale... równocześnie stawiały rządowi naszemu warunki niemożebne do przyjęcia, w tonie bardzo radykalnym.

Okazuje się, że nawet i ten cień ugodowości trudowickiej partji wywołał wśród radykalnej partji ukraińskiej olbrzymi odruch niechęci a w konsekwencji **przekleństwo na cały ruch** trudowicki.

Oto **Główny Zarząd ukraińskiej partji radykalnej** na odbytej onegdaj naradzie, **oświadczając się przeciw jakimkolwiek pertraktacjom ugodowym** powziął także następującą uchwałę:

„Zarząd Główny U. P. R. konstatuje, że ukraińska partja ludowa na swym ostatnim zjeździe stanęła niedwuznacznie na polskiem stanowisku państwowem(!?) i uniemożliwiła kooperację z innemi partjami ukraińskiemi“.

W czem dopatrzyła się partja radykalna u trudowików tego polskiego stanowiska państwowego, trudno dociec. **Uchwała ta obliczona jest chyba tylko na demagogję wśród mas włościańskich**, które jednak po smutnych doświadczeniach ostatnich lat na wędkę radykalną chyba nie dadzą się tak prędko złapać.

*

W społeczeństwie wschodnio-małopolskiem utrzymują się pogłoski uporczywe **o tworzącym się wśród radykalnych Rusinów ruchu** faszystowskim. Organem faszystów jest tygodnik „Zahrawa“.

Ruski, komunistyczny tygodnik **„Zemla i Wola“** pisze na ten temat:

Faszyści są we Francji, na Węgrzech, w Czechosłowacji i na Bałkanie — wreszcie zjawili się u nas na wschodnio-galicyjskim ukraińskim gruncie.

Swój „debiut“ rozpoczęli nie **bombami**, ale dosyć skromnie, **papierowymi napaściami**, mętnemi teorjami i frazeologją w swym organie „Zahrawa“.

Odmalowawszy w krótkości, z pewną, złośliwością program i cele faszyzmu pisze „Zemla i Wola“:

„O tem marzy nasz Doncow i jego „Zahrawa“. Ci bujni junacy pragnęliby widzieć i stworzyć podobny raj i na Ukrainie i jeśli nie odrazu na całej, to choć na tych obszarach, które znajdują się obecnie pod rządami burżuazji. Sam Doncow, podobnie, jak jego daleki „druh“ Benito — to również dawny „wielki marksista-ortodoksa“ choć w czasie wielkiej wojny widzimy go komiwojażerem austrjackiego imperjalizmu, następnie chliborobem-hetmańskim, obecnie zaś próbuje szczęścia na faszyzmie. Jego pobratymcy — to wszelacy b. kapitanowie, pułkownicy i inni oficerowie ukraińskiej armji, a dzisiejsi dziennikarze z „Zahrawy“ i Czerwonej Kałyny“, właściciele fabryk, automobilów, profesorowie i t. d. — Wszyscy oni za wszelką cenę pragną być nad „solą“ ukraińskiej ziemi. Dla nich i Petruszewicz już nic nie wart.. Dziś chcą faszyzmem „zbawiać ojczyznę“.

*

Pozostawiwszy na razie na uboczu owe zabawki polityczne radykałów, zająćby się należało bardziej konkretnemi sprawami.

Oto w sferach ruskich rozeszła się wiadomość, nadeszła z Rzymu, o doniosłych zmianach, jakie mają nastąpić już w najbliższym **czasie na tronach biskupów ruskich.** Głoszą mianowicie, **że metropolita Szeptycki nie wróci już do Lwowa, lecz pozostanie w Rzymie na stanowisku patrjarchy wschodniego. Do Rzymu ma być także powołany biskup przemyski ks. Kocyłowski, a metropolję lwowską miałby objąć biskup stanisławowski ks. dr. Chomyszyn.** Kandydatów na opróżnione biskupstwa na razie nie wymieniają.

Pogłoski te wywołały w politycznych sferach ruskich **wielkie zaniepokojenie.** Powszechie twierdzą, że podstawę do tych zarządzeń Watykanu, dał raport wizytatora apostolskiego ks. Genocchiego, a głównym ich powodem jest obawa Rzymu przed wpływem ukraińskiej niezawisłej od Moskwy, autokefalnej, a nawet i prawosławnej cerkwi na grecko-katolików.

Przez usunięcie metropolity Szeptyckiego, grecko-kat. cerkiew nietylko nic nie straci, lecz nawet dużo zyska.

Przez cały czas swoich rządów pasterskich był on więcej intrygantem politycznym, niż biskupem, św. Jur stał się środowiskiem wszelkich konspiracji politycznych, a śladami swego **pasterza poszło i duchowieństwo, zajmując się więcej polityką, niż cerkwią.**

Jak rząd niemiecki niszczy markę polską.

Nici afery Stückgolda sięgają do Berlina i do niemieckiego Reichsbanku. Federowicz był figurą podstawioną.

Kraków 12 czerwca

Głośna afera Stückgolda zatacza coraz to szersze kręgi. — Każdy dzień przynosi nowe szczegóły do łańcucha sprawek giełdziarskich owego pana.

Dziś oto podajemy naszym czytelnikom jeden jeszcze kwiatek.

Oto, jak wiadomo, na zniżkę marki polskiej gra **niemiecki bank państwowy, Reichsbank przy pomocy banku Mendelsohna w Berlinie.** Bank Mendelsohna z swej strony operacje rujnujące naszą walutę przeprowadza za pośrednictwem **Dresdener Banku** w Gdańsku który posiada w swem rozporządzeniu cały sztab agentów, czyhających na życie naszej marki za judaszowe pieniądze.

Między innymi takim judaszem był Stückgold, niezatartemi głoskami zapisany w historji rozboju skarbu polskiego.

Dresdener Bankowi pomagał usilnie drugi weteran spekulacji, a mianowicie dom bankowy **Szereszewskiego.**

W ten sposób dobrane towarzystwo, o którem państwo polskie nie powinno nigdy zapominać, powiększa się do pokaźnego kompletu.

Wypuszczenie za kaucją **aresztowanego** w związku z aferą stückgoldowską Federowicza nastąpiło na podstawie wyświetlenia jego roli w całej sprawie. Był on t. zw. **strohmanem t. j. figurą podstawioną** i wina jego polega na tem, **że koncesje odstąpił Stückgoldowi.** — **Opinja publiczna jest pewna, że władze załatwią się z tym głównym sprawcą jak należy.**

Do której godziny trwać będzie urzędowanie?

Czy do 3-ciej, czy też do 3·30 po południu?

Prezydjum Rady ministrów opracowuje obecnie okólnik, w sprawie **godzin urzędowania.** Co do rozpoczęcia urzędowania, to jak już donosiliśmy obowiązywać będzie **godzina 8 i pół rano.**

Natomiast, czy urzędowanie ma trwać do godziny 3, czy też do 3 i pół, to sprawa ta definitywnie ustalona nie jest. Przeważa jednak opinja, że urzędowanie powinno trwać do godz. 3-ej.

Ustawa o oficerach marynarki wojennej.

Oficerowie z marynarki państw obcych. — Awanse.

Przyjęta w pierwszem czytaniu i znajdująca się obecnie pod obradami wojsk. komisji sejmowej ustawa o prawach i obowiązkach **oficerów marynarki wojennej,** podaje szereg żywotnych i nader ważnych postanowień, szczególnie, jeżeli chodzi o **przepisy przejściowe.**

Między innemi według projektu ustawy, niezweryfikowani oficerowie marynarki wojennej państw obcych, którzy zostali, lub będą przyjęci wprost do rezerwy marynarki wojennej, **zatrzymują stopień, jaki w marynarce wojennej państw obcych posiadali i zostaną zaliczeni do jednego z korpusów M. M., według uznania M. S. Wojsk.**

Szeregowi, którzy otrzymali stopień oficerski za czyn wyjątkowego męstwa na polu bitwy, dokonany przed ogłoszeniem ustawy, **mogą pozostać w M. W. jako oficerowie zawodowi i awansować do stopnia porucznika włącznie.**

Awans na stopnie powyższe następuje w myśl ogólnych przepisów o awansach oficerów.

Nowa kopalnia węgla.

W gminie Wilkowyja koło Podlasia w pow. Rybnickim powstanie wkrótce nowa kopalnia węgla, która będzie miała połączenie kolejowe do Tych. Kopalnia jest własnością księcia pszczyńskiego. Dotychczas Wilkowyja była gminą rolną.

Nauczyciele Rusini w polskich szkołach.

Od pewnego czasu w powiecie puławskim praktykuje się zwyczaj obsadzania szkół powszechnych przez nauczycieli Rusinów. I tak w gminie celejowskiej na 17 nauczycieli jest ich aż 5 i to po 2 w jednej szkole. To samo dzieje się i w innych gminach powiatu. Nauczyciele i nauczycielki korespondują ze sobą po ukraińsku i trzymają się na uboczu od reszty nauczycielstwa. Nie potrzeba chyba dowodzić jaki może być wpływ nauczycieli Rusinów na pokolenia polskie.

Sądzimy, że dla nauczycieli Rusinów dosyć jest miejsca wśród Rusinów Małopolski Wschodniej. Zasilanie tym elementem czysto polskich części Rzeczypospolitej Polskiej jest conajmniej zbyteczne.

Zgon nestora publicystów polskich.

Onegdaj zmarł na kolonji Piaski pod Sosnowcem publicysta i dziennikarz ś. p. Antoni Skrzynecki w wieku lat 70.

Zmarły pracował początkowo w prasie warszawskiej, następnie w „Roli i Wędrowcu“, a w roku 1913 objął redakcję „Kurjera Zagłębia“ w Sosnowcu; następnie we Włocławku „Słowa Kujawskiego“.

Ociemniały niemal zupełnie w ostatnich czasach sam pisać nie mógł, dyktował więc tylko swe artykuły i nie mógł pracować tak intensywnie, jak tego wymagało zajmowane przezeń stanowisko.

Wykrycie arsenału broni.

U pewnego właściciela domu przy ul. Górniczej w Tarnowskich Górach urządziła policja rewizję i to z dobrym wynikiem, gdyż znaleziono kilkanaście ładownic, karabinów i pistoletów, skradzionych swego czasu z komory wojskowej. Znalezione rzeczy obłożono aresztem.

Mazury polszczą się krok za krokiem.

Smutne dzieje Mazurów pod panowaniem pruskiem. — Jak Niemcy niszczyli kulturalnie ten lud? — Odrodzenie Mazurów już się zaczyna.

Toruń, w czerwcu.
(Od własnego korespondenta).

Praca w kierunku budzenia poczucia narodowego na Kresach **mazurskich** posuwa się **krok za krokiem**, dzięki objawiającej się coraz żywiej **świadomości**, zaślepionego dotąd ludu. Plebiscyt za wcześnie urządzony, nie mógł wypaść dla Polski korzystnie,

ucisk

był silny, wyniszczenie ekonomiczne wojną zbyt głęboko sięgające.

W XIV wieku cała ziemia Prus Wschodnich należała do ludności polskiej, krzyżacy obsadzali Niemcami miasta, osadnicy nasi obejmowali wsi. **We wszystkich powiatach, aż po Kłajpedę, nazwy wsi są**

czysto polskie,

w każdem miasteczku była wówczas szkoła polska a uniwersytet królewiecki, na którym jeszcze w 1774 r. było 119 Polaków promieniował; w r. 1718—1720 wychodziła tam najstarsza a zarazem najciekawsza z pism polskich gazeta **„Poczta Królewska"**, którą dopiero w 1729 r. Wilhelm I. zamknąć kazał; wzbronił on równocześnie osiedlania się kmieci polskich na Mazurach.

Odtąd też zaczyna się

przymusowa niemiecka kolonizacja,

wypędza się polskich chłopów a sprowadza się Niemców do wsi opróżnionych, dalszą robotę eksterminacyjną prowadzą wojny, które Mazury szczególniej dotykają. Tych Polaków, którzy pozostali, wschodnio-pruskie Tow. ziemskie przesiedlało na piaszczyste i górzyste brzegi rzek lepszą ziemią „swoich" obdarzając.

Za ekonomicznem szło

wyniszczenie kulturalne.

Mazurzy okazali się **dziwnie oporni do przyjęcia „kultury" pruskiej.** Ten lud mazowiecki miał zbyt silnie wrośnięte poczucie odrębności, przechował zbyt wiernie tradycję pieśni i baśni ludowej, żeby można go było wtłoczyć w obce formy. Zamknął się tylko w sobie, stworzył **jakiś odrębny świat legendowy, w którym żyje, nie należąc właściwie wcale do jakiejkolwiek nowoczesnej kultury.**

Najjaskrawszym jednak objawem moralnej nędzy ludu mazurskiego, jest wprost

przerażająca liczba przestępstw i zbrodni

w powiatach: Nidzborskim, Grońcieńskim, Ełkskim, Jansłowskim; jest to zadziwiającem przy **wrodzonej łagodności tego ludu.** Groźna nędza i twarda surowość niemieckich praw wyjątkowych, ciągłe kary, taki bunt wywołały i nieprawiły dusze, że **więzienia są Mazurami przepełnione.** Gdy jednak bliżej w te przestępstwa wnikniemy, przekonamy się, że to są przeważnie **kradzieże na majątku państwowym Mazurom zagrabionym, popełniane w lasach i jeziorach.**

Do tego nieszczęsnego ludu idą teraz polscy działacze z „dobrą nowiną". Powstała **„Gazeta Olsztyńska"**, obecnie zaczyna się ukazywać w „Jurandowym" Szczytnie **„Przyjaciel Ludu"** „szwabachą" drukowany; bo taki tylko alfabet mają wychowańcy szkół niemieckich. Na wstępie widzimy śliczny wierszyk Duchińskiej zaczynający się od słów:

„W imię Boże sieją proso, sieją bądź co bądź, więc nie pytam czy plon bujny przyjdzie sierpem żąć".

A potem Redakcja mówi: **„łączmy się, jeżeli nie chcemy, żeby Mazurzy wyginęli, jeżeli chcemy, aby ich „gadka" i stary obyczaj trwały".**

Tak powoli, powoli idzie uświadomienie ludu mazurskiego, aż wreszcie nadejdzie chwila kiedy ciemny, biedny Mazur zrozumie, że jest Polakiem..

Zjazd wojewódzki działaczy Zw. Lud. Narod.

W niedzielę dnia 17 czerwca odbędzie się w Warszawie ogólny zjazd członków, mężów zaufania i działaczy Związku Ludowo-Narodowego z województwa Warszawskiego.

Powojenna deprawacja.

Do czego dochodzi upadek moralny i deprawacja społeczeństwa po wojnie, dowodzą dwa poniżej przytoczone fakty:

Oto w Łodzi zbiegł z domu rodzicielskiego 12-letni Augustyniak i przez kilka dni wałęsał się po ulicach utrzymując się z żebraniny. — W Warszawie natomiast aresztowano znów pewnego murarza, który jak stwierdzono we wolnych chwilach od zajęcia oddawał się żebraninie. Aresztowany twierdził, że żebrał dla tego, ponieważ jego zarobek murarski nie wystarczał mu na kupowanie wódki.

Ładne okazy!

Szykany hakatystów gdańskich wobec Polaków nie ustają.

Polak może być tylko sublokatorem. — Kucharki i służące Polki należy wydalić, a przyjąć Niemki.

Gdańsk, w czerwcu.

Niemcy gdańscy w walce z Polską i z Polakami chwytają się coraz to nowszych i perfidnych sposobów. Oczywiście, wszystkie szykany, skierowane przeciwko Polakom, niemcy gdańscy osłaniają przeźroczystym parawanikiem twierdząc, że zarządzenia te dotyczą wogóle wszystkich cudzoziemców.

Jak wiadomo Polakowi nie **wolno wynająć ani w Gdańsku, ani w Sopocie, ani w Oliwie, wogóle na terytorjum „wolnego" miasta Gdańska mieszkania. Polak może** być w Gdańsku **tylko sublokatorem.**

Niedawno zaś władze gdańskie wydały zarządzenie mocą którego, wobec bezrobocia, cudzoziemcy, (czytaj Polacy) zajęci w jakikolwiek sposób na terytorjum wolnego miasta, muszą opuścić zajmowane posady i oddać je Niemcom, o ile wykonywano przez nich funkcje nie wymagają specjalnej wiedzy.

Jeżeli zatem ktoś w Gdańsku ma kucharkę lub pokojową Polkę, **musi ją natychmiast zwolnić, a na jej miejsce przyjąć bezrobotną Niemkę.**

Jak długo jeszcze cierpieć będziemy kpiny Gdańszczan???

Jak długi urlop otrzymają robotnicy?

Ustawa mówi że 15-dniowy, a fabrykanci dają 12 dni. — Ministerstwo przemysłu i handlu rozstrzygnie tę zawiłą kwestję.

Warszawa, 12 czerwca.

Zatarg, jaki wynikł pomiędzy pracodawcami a pracownikami na tle ustawy o urlopach pracowniczych, komplikuje się coraz bardziej, grożąc poważnemi zaburzeniami dla naszego życia przemysłowego.

Wykonanie ustawy, przewidującej **15 dni urlopu płatnego po trzech latach pracy i 8 dni po roku pracy, napotkało na zbiorową odmowę ze strony fabrykantów.** Przedstawiciele przemysłu godzą się na udzielenie **12 dni urlopu płatnego po trzech latach pracy i 6 dni po roku pracy.**

Opracowana przez ministerstwo pracy i opieki społecznej interpretacja spornego punktu ustawy w sensie zabezpieczenia **robotnikom** ustawowego urlopu, znajduje się **obecnie** w ministerjum przemysłu i handlu, które ostatecznie rozstrzygnie o interpretacji powyższej ustawy.

Zamach dynamitowy pod Katowicami.

Czwarty z rzędu wybuch bomby na G. Śląsku. — Na szczęście ofiar w ludziach nie było.

Katowice. (Tel. wł.).

Onegdaj w nocy podłożyli nieznani sprawcy na futrynę okna w restauracji Koźlika w Roździeniu powiat Katowice **nabój dynamitowy, który eksplodował,** wskutek czego w oknach tejże restauracji wybitych zostało 6 podwójnych dużych szyb i większa ilość małych szyb. Poza tem wybuch nie wyrządził żadnych innych szkód.

Życie ludzkie przy wybuchu nie było narażone na niebezpieczeństwo. Za sprawcami zamachu wdrożyła policja dochodzenia.

Podatek giełdowy.

Rada Ministrów uchwaliła na ostatniem posiedzeniu zmianę ustawy o podatku giełdowym, polegającym na podwyższeniu tego podatku. Obroty papierami dywidendowymi przybrały w ostatnich czasach rozmiary bardzo wielkie, wobec czego podwyższenie podatku giełdowego przyniesie skarbowi znaczniejszy dochód, a płatników podatku nadmiernie nie obciąży. Podatek wynosić ma od każdego pełnego lub zaczętego 1000-ca marek sumy, która stanowi podstawę wymiaru o ile przedmiotem umowy są papiery o stałem oprocentowaniu — po jednej marce. Od akcji i udziału w gwarectwach i innych papierów **o nie stałem oprocentowaniu** 8 marek.

Likwidacja strajku w cegielniach.

Trwający od tygodnia strajk w cegielnictwie warszawskiem zostanie w najbliższym czasie niezawodnie zlikwidowany. Zaprojektowane bowiem przez przemysłowców podwyżki dogadzają w znacznej mierze robotnikom. — Układy są już na ukończeniu.

Opodatkowanie kart do gry.

Najlepiej nadającym się objektem do opodatkowania na rzecz Towarzystwa Czerwonego Krzyża są karty do gry. Pragnąc zasilić fundusze tej tak poważnej instytucji społecznej, opracowało Ministerjum Skarbu projekt ustawy w przedmiocie przyznania polskiemu Czerwonemu Krzyżowi wyłącznego prawa sprzedaży kart do gry.

Komu wojsko oddaje honory pogrzebowe.

W ostatnich czasach mnożą się prośby o wysyłanie muzyki wojskowej i plutonu honorowego na pogrzeby zmarłych szeregowych rezerwy i inwalidów.

Wobec tego należy przypomnieć, że pod tym względem postanawia Regulamin służby wewnętrznej co następuje:

Honory wojskowe oddaje się przy pogrzebach: a) wszystkich oficerów i szeregowców zmarłych w czasie pełnienia służby czynnej; b) oficerów w stanie spoczynku, oficerów inwalidów tudzież tych oficerów zapasowych, którzy brali udział w walkach; c) osób, bez względu na stosunek służbowy w chwili zgonu, które odznaczone zostały krzyżem „Virtuti Militari".

Kurs sadownictwa i przetworów owocowych.

Szkoła hodowlano-rolnicza w Dęblinie organizuje w czasie od 6 sierpnia do 15 września kurs sadowniczo-przetwórczy.

Uczniowie i uczenice poznają zakładanie i pielęgnowanie sadu, poprawianie zaniedbanych sadów, organizację handlu owocami oraz najprostsze sposoby przerobu owoców na susze, marmelady i t. p. wyrób koszyków. — Osobno prowadzić się będzie kurs pszczelnictwa.

Tępienie wścieklizny na G. Śląsku.

Na powiaty: Katowice, Królewska Huta, Ruda i Świętochłowice zostanie ogłoszona obostrzona kontumacja psów z powodu licznych pokąsań przez wściekłe psy tak innych zwierząt jak i ludzi. Wszystkie psy chodzące samopas mają być zabijane przez policję.

Uchwały ogólnopolskiego zjazdu właścicieli nieruchomości.

O jaknajprędsze uchwalenie nowej ustawy o ochronie lokatorów. — Nowa ustawa o samorządzie miejskim i ordynacji wyborczej do Rady miejskiej.—Budowa pomnika Kościuszki w Warszawie.

Warszawa 13 czerwca

Onegdaj zakończył się w Warszawie ogólnopaństwowy zjazd właścicieli nieruchomości. — Nad wygłoszonemi w ciągu 2 dni referatami wywiązała się ożywiona dyskusja, w której wszyscy wypowiadali się za jak najśpiezniej szem **zmodyfikowaniem dotychczasowej ustawy o ochronie lokatorów**, wskazując na fatalne jej skutki w praktyce wyrażające się w upadku miast polskich jak również własności nieruchomych w całym kraju. W zakończeniu dyskusji zgromadzeni uchwalili na wniosek prof. Suligowskiego następującą rezolucję:

Zjazd powierza zarządowi Związku Stowarzyszeń właściciel realności zajęcie stanowiska wobec proponowanej noweli o ochronie lokatorów, rozważenie potrzeby wprowadzenia koniecznych zmian w tej noweli oraz opracowanie odpowiedniego memorjału i przedłożenie go decydującym czynnikom, przyczem Zjazd główny nacisk i uwagę kładzie na jaknajprędsze uchwalenie nowej ustawy o ochronie lokatorów, choćby nawet mniej sprawiedliwej, niż tego wymaga interes własności nieruchomej w Polsce.

Poza tem Zjazd uchwalił zwrócić się do Rządu o jaknajprędsze przygotowanie **nowej ustawy o samorządzie miejskim i ordynacji wyborczej do Rady miejskiej.** Uchwalono też wybrać delegację, która uda się do p. Marszałka Senatu, p. Marszałka Sejmu i. p. Prezesa Ministrów, aby przedstawić im katastrofalny stan własności nieruchomej w Polsce.

Po przyjęciu do wiadomości sprawozdania z działalności Zarządu i Komisji Rewizyjnej za rok ubiegły, postanowiono na wniosek prof. Suligowskiego **zainicjować budowę pomnika Kościuszki w Warszawie.**

Doraźnie przeprowadzona składka przyniosła 3 miljony marek przyczem prof. Suligowski złożył miljonówkę. Sprawę zbierania dalszych składek i porozumienia się z Zarządem miasta przekazano specjalnemu Komitetowi, do którego powołano pp.: prezydenta stolicy, inż. Jabłońskiego, adw. C. Fabianiego i prof. Suligowskiego. Komitetowi pozostawiono prawo kooptacji.

ZATRUTE KONWALJE.

(Objaśnienie do ilustracji).

Na jakie sztuczki biorą się obecnie oszuści i złodzieje wskazuje nasza życina tytułowa, oto do jednego z miasteczek na Morawach przybyło kilka cyganek, które podobno rozbiegły się wróżyć po domach. Jedna z cyganek dała powąchać przed wróżbą zarządzającej szpitalem bukiecik konwalji, które podobno były „zagazowane". Gospodyni po powąchaniu kwiatów padła zemdlona na ziemię, cyganki zaś splądrowały doszczętnie mieszkanie i z łupem uciekły. Kiedy gospodynię przywrócono do przytomności i zbadano porzucone konwalje, okazało się, że były one nasycone chloroformem.

89 proc. ludzi w Polsce jada złe mięso, a 11 proc. spożywa najlepsze. Dlaczego?

Ponieważ ustawy wyjątkowe o uboju rytualnym sankcjonują paskarstwo- Ludność polska żąda równouprawnienia z żydami i zniesienia przywilejów dla mięsa koszernego.

(a) Są pewne ustawy wyjątkowe, o których milczy „demokratyczna" lewica, bo godzą tylko w interesa polskie a nie w jej chlebodawców. Weźmy na uwagę tylko taką sprawę, jak rytualny ubój bydła. Na ten cel wybiera się dla uprzywilejowenj części obywateli najlepsze, najzdrowsze, najtuczniejsze sztuki bydła. Skąd takie specjalne wyróżnienie, nieznane zagranicą? Mięsa tego, zwanego koszernem, nie obowiązuje cennik i mogą sobie pozwolić na nie tylko ludzie zbogaceni łatwymi zyskami, przyczem dodać trzeba, że katolik nie dostanie go, chyba wyjątkowo; jeśli zaś dostanie, to tylko cena jest... koszerna, a nie mięso; sprytni bowiem handlarze żydowscy sprzedają mięso „dyskwalifikowane" po tych samych cenach, co koszerne.

Nie koniec na tem. Rzeźnicy rytualni, nieskrępowani cennikiem, wykupują najpiękniejsze bydło, a nie oglądając się na cenę (którą wyrówna z nawiązką konsument) podbijają na targach ceny bydła. Ciągnąc olbrzymie zyski z mięsa koszernego, mogą udzielić nieznacznej zniżki na mięsie lichem i skutecznie konkurować z rzeźnikiem polskim, zwłaszcza, że obracają olbrzymim kapitałem.

W ten sposób wyjątkowe ustawy na korzyść uprzywilejowanej części mieszkańców, krzywdzą nietylko 89 proc. ludności jako konsumentów, nie dozwalając im oglądać dobrego mięsa, ale nadto ubijają skutecznie polski przemysł rzeźniczy, sankcjonując paskarstwo.

Pierwszym krokiem do równouprawnienia, którego tak krzykliwie dobijają się żydzi, powinno być zniesienie przywilejów. Jak się dowiadujemy, wpłynął do Sejmu wniosek o zniesienie tego przywileju, jakim jest rytualny ubój bydła i mamy nadzieję, że Sejm przychyli się do równouprawnienia ludności polskiej z obcą.

Aresztowanie 27 szpiegów bolszewickich w Wilnie.

Kompromitujące dokumenty, — Przywódcy zajmowali się szpiegostwem od lat. — Pozornie trudnili się handlem. — Między aresztowanymi są kobiety.

Wilno 9 czerwca.

Przed tygodniem władze policyjne wileńskie zaaresztowały organizację szpiegowską, pracującą na korzyść bolszewji.

Zaaresztowano 27 osób, wyłącznie żydów, **między nimi radnego miasta Wilna, Fajczyna.**

Podczas rewizji znaleziono szereg **kompromitujących dokumentów wojskowych, bardzo drobiazgowych i ścisłych oraz szereg poleceń władz sowieckich, wskazujących, jakie informacje są dla władz pożądane i czego szpiedzy mają się dowiedzieć.**

Prowodyrzy tej szajki zajmowali się już **od paru lat (3—4 lata)** szpiegostwem i byli parę razy aresztowani, lecz z powodu braku dowodów wypuszczeni na wolność. Wszyscy zajmowali się **pozornie handlem z bolszewją**, jedni na własną rękę, inni zaś jako agenci lub współpracownicy koncesjonowanych towarzystw handlowych, przyczem wszyscy mieli bliskich krewnych, którzy zajmowali **wysokie stanowiska w Rosji sowieckiej.**

Na czele całej organizacji stał niejaki Rudnik, kupiec wileński, dobrze znany władzom bezpieczeństwa. Był on **„agentem osobawo addieła"** w Mińsku i dostarczał wiadomości **„Gosudarstwiennomu Politiczeskomu Uprawieniu".**

Między aresztowanymi znajduje się też **kilka kobiet.**

Wykrycie fałszerzy czeków pocztowych.

Dwaj urzędnicy pocztowi z Katowic i pan Samuel Flaumenkauf. — Sprytny proceder i niefortunny Drohobycz.

Jak już donosiliśmy przed kilku dniami wykryto znów szajkę fałszerzy czeków pocztowych.

Oto w dniu 28 z. m. nadeszło do urzędu pocztowego w Drohobyczu **8 czeków, z których każdy opiewał na kwotę 500 tysięcy Mk. pod dresem Karol Greinet poste-restante Drohobycz,** nadanych rzekomo przez Maksa Finga z Katowic. W podejrzeniu, iż owe czeki są fałszywe zawiadomiono o tem policję, która też niebawem rozwinęła czujną uwagę nastawiając umiejętnie sidła, na mającego przyjść po odbiór pieniędzy adresata. Wreszcie po 2 dniach t. j. 30 zm. zjawił się w Urzędzie pocztowym elegancko ubrany osobnik i wykazując się legitymacją, wystawioną na nazwisko Karola Greineta zażądał wydania pieniędzy. Zanim jednak dopełnił przepisanych formalności, przystąpił do niego ajent policyjny i zarządził aresztowanie Greineta.

Przesłuchiwany zeznał, że nazywa się rzeczywiście **Samuel Flaumenkauf** i jest zegarmistrzem, pochodzi z Tarnowa, co zresztą wynikało ze znalezionej przy nim legitymacji, zaszytej w spodniach. **Proceder** swój z fałszerstwem czeków uprawiał przy pomocy **Pawła Wolaczka i Ercha Opickuna — urzędników pocztowych w Katowicach,** którzy też **ostatnio wysłali stamtąd sfingowane czeki celem realizacji do następujących urzędów pocztowych: do Rzeszowa na sumę 2 miljonów marek, do Częstochowy na sumę 3 miljonów marek, do Piotrkowa na sumę 2 miljonów marek, do Lublina na sumę 3 miljonów marek i Drohobycza na 4 miljony marek.** Flamenkauf próbował podjąć pierwsze w Drohobyczu, poczem miał zamiar udać się kolejno do poszczególnych miast.

Na telegraficzne zarządzenie dyrekcji pocztowej w Katowicach aresztowano tam obu urzędników, którzy wspólnie z Flaumenkaufem staną przed sądem w Katowicach.

Pomnik Nieznanego Żołnierza stanie w Warszawie.

W Ministerjum Robót Publicznych odbyło się walne zgromadzenie Towarzystwa Polskiego żałobnego krzyża, na którem omawiano sprawę budowy pomnika Nieznanego Żołnierza. — Pomnik taki powinien bezwzględnie stanąć w stolicy; ponieważ zaś rząd nie jest w stnie pokryć kosztów, z tem związanych, fundusze trzeba będzie zdobyć drogą ofiarności społecznej.

Część materjałów na budowę pomnika możnaby uzyskać przy rozbiórce soboru na placu Saskim.

Specjalny Komitet został już utworzony.

Zatarg robotniczy w Bielsku.

W Bielsku Cieszyńskim wynikł na tle żądań ekonomicznych ostry zatarg robotników z przemysłowcami różnych gałęzi pracy. Robotnicy żądali, aby przemysłowcy przyjęli za obowiązujące i notowane przez urząd statystyczny dodatki drożyźniane i wypłacali je co miesiąc pracownikom. Opór przemysłowców doprowadził do ostrego stadjum w stosunkach wzajemnych, nawet zachodziła obawa wybuchu powszechnego strajku w Bielsku. Dopiero zaproponowane przez przemysłowców 12 proc. podwyżki na czerwiec zatarg ułagodziły. Sprawa jednak zasady uznania obliczeń statystycznych przemysłowców w dalszym ciągu pozostała nierozstrzygnięta.

Akademja ku czci Petőfiego.

W auli uniwersytetu warszawskiego odbyła się uroczysta akademja ku czci setnej rocznicy urodzin Petőfiego. Clou uroczystości stanowiło przemówienie p. Diockiego na temat „Bem i Petőfi".

Rewolucja w Bułgarji.

Zamach był przygotowany w idealnej tajemnicy. — Urządziły go koła mieszczańskie i rezerwowi oficerowie. — Spokój w kraju. „Pokój bałkański zagrożony".

Wiedeń. (AW).

Według nadeszłych tu z Sofji dodatkowo wiadomości o przewrocie w Bułgarji, zamach stanu nie odbył się tak bezkrwawo, jak to mówiły pierwsze informacje.

Stwierdzono, że ofiarą przewrotu padło 30 osób, prócz tego raniono cały szreg ludzi. Obecnie panuje w stolicy zupełny spokój.

Król Borys został zmuszony do uznania nowego rządu, udział jednakże macedończyków, wbrew pogłoskom nie nastąpił.

Zamachu dokonały w pierwszym rzędzie **koła mieszczańskie i wojskowe**, które nie mogły wybaczyć Stambulińskiemu, że w czasie ostatnich wyborów oparł się wyłącznie na **ludności włościańskiej, uciskając inteligencję.**

*

Praga (A. W.).

Bułgarski korespondent jednego z pism praskich, który w krytycznych chwilach przewrotu w Bułgarji bawił w Sofji, podaje w dalszym ciągu następujące szczegóły o przebiegu rewolucji:

Zamachu stanu dokonano równocześnie we wszystkich miastach Bułgarji, gdzie znajdowały się załogi wojskowe. Cała akcja była tak dokładnie przygotowana, że stało się to o jednej prawie godzinie to jest o 3 nad ranem z piątku na sobotę. Co się tyczy samej stolicy, to wszystkie komisarjaty policyjne poddały się zamachowcom bez dłuższego oporu. Również i włościańska gwardja znajdująca się w Sofji złożyła bez wszelkiego protestu broń. Na ogół ujęto 300 osób.

Już o godzinie 3 nad ranem przedstawił profesor Zankoff królowi listę nowego gabinetu, którą tenże bezwłocznie podpisał. **Cały plan był przygotowany tak tajemniczo, że mieszkańcy Sofji ze zdumieniem spotkali się nazajutrz z nowym rządem.**

*

Wiedeń. (PAT).

„Neues Wiener Tagblatt" donosi z Paryża, że wedle nadeszłych tam wiadomości w posiadłości Stambulińskiego miano skonfiskować 24 miljony w obcych dewizach. Wiadomości o losie Stambulińskiego brzmią sprzecznie. Według ostatnich wiadomości „Matina" miał on zbiedz.

*

Berlin. (PAT).

Z Belgradu donoszą, że od wczoraj rana granica bułgarska zamknięta jest od strony Jugosławji. Na stacjach granicznych podróżni poddawani są ścisłej rewizji.

*

Berlin (A. W).

Były premjer bułgarski **Radosławow** zamieszcza w dzienniku „Acht Uhr Abendblatt" swoje uwagi o nowym rządzie bułgarskim. — Zdaniem Radosławowa rewolucja niema charakteru zupełnie radykalnego, nie można też nazwać ją wojskowym zamachem stanu. Ręczą za to kierownicy ruchu, którzy ujęli obecnie władzę. Radosławow nie sądzi również, aby w stosunku do Ententy zaznaczyła się poważniejsza zmiana w polityce nowego rządu. Prof. Zankoff i jego ministrowie zbyt dobrze rozumią położenie międzynarodowe Bułgarji. Co się tyczy stanowiska króla, to należy sądzić, że zostało ono raczej wzmocnione. **Nie należy też oczekiwać żadnych niepokojów, gdyż większa część obywatelstwa oświadcza się za nowym rządem, jak również znaczniejsza ilość sfer włościańskich.**

Odnośnie do Niemiec, zajmie prawdopodobnie nowy rząd stanowisko przyjazne, jakkolwiek będzie starał się na pewno nie narazić się w niczem Entencie.

*

Paryż (A. W.).

Jugosłowiański poseł w Paryżu, zapatruje się dość krytycznie na sytuację wywołaną przewrotem w Bułgarji.

Zdaniem jego pokój na Bałkanach wisi już obecnie na włosku.

Równocześnie poranne pisma paryskie wskazują na zaniepokojenie Małej Ententy, gdyż były premjer uchodził za zdecydowanego zwolennika zbliżenia się bułgarsko-jugosłowiańskiego.

Wyrok na wiedeńskich fałszerzy banknotów polskich.

Wiedeń. (PAT).

W procesie o **fałszowanie** marek polskich zapadł dziś wieczorem wyrok. Moritz Zismann i Józef Siberstein skazani zostali na 4 lata więzienia. Abramowicz na 3 lata ciężkiego więzienia i wydalenie z granic Austrji. Teodor Költz i Domański zostali uwolnieni.

Sensacyjny projekt włoskiej reformy wyborczej.

Rzym. (AW.)

Projekt reformy wyborczej Mussoliniego, będący obecnie najważniejszym wypadkiem, omawianym w świecie politycznym, przewiduje **utworzenie z całych Włoch jednego jedynego okręgu wyborczego, w którym każda partja wystawia swoją listę kandydatów.**

356 kandydatów, którzy otrzymają względną większość, zostaną wybrani posłami. Pozostałe 178 mandatów podzielonych zostanie między listy systemem proporcjonalnym.

Silna organizacja partji faszystów i wojskowa dyscyplina według wszelkiego prawdopodobieństwa zapewnią zwolennikom Mussoliniego 356 pierwszych mandatów, pozostałe 178 rozdzielone zostaną między najpoważniejsze stronnictwa mniejszości, a więc Popolarów i socjalistów.

Należy sądzić, że stronnicy Giolittiego, Nittiego, Facty, następnie socjaldemokraci, oraz liberalni demokraci Salandry **posiadają mało szans** uzyskania poważniejszego **odsetka** głosów.

Wojna domowa w Bułgarji?

Stambuliński z 20 tysiącami chłopów toczy walki z rewolucjonistami.

Belgrad. (PAT).

Czeskosłowackie Biuro Prasowe. „Tribuna" donosi, że chłopi bułgarscy w liczbie około 20.000, rzekomo pod kierownictwem Stambulińskiego, znajdują się pod Belakowem na północ od linji kolejowej Ichtiman-Sofja w walce z wojskami rewolucyjnemi. Stambuliński rozporządza także wojskiem i artylerją. Według doniesień bułgarskiej straży granicznej natomiast miał Stambuliński przedwczoraj zostać aresztowany i internowany.

W Rumunji wykryto wielki spisek

przeciwko serbskiemu prezydentowi ministrów!

Serbska Liga wojskowa oraz stronnictwo demokratyczne skompromitowane

Bukareszt (A. W.).

Według doniesień pism z Belgradu, tamtejszej **policji udało się wpaść na trop spisku, który dnia 5 b. m. planował zamordowanie belgradzkiego premjera Pasicza. Policji jednakże udało się ten plan w czas unicestwić.**

Według ujętych dokumentów spiskowcy rekrutowali się częściowo ze stronnictwa demokratycznego, a częściowo z tak zwanej ligi wojskowej.

Stan oblężenia w Dortmund i Essen.

Dortmund (A. W.)

W związku z zamordowaniem dwóch francuskich podoficerów, ogłoszono w mieście stan oblężenia.

Równocześnie wzmocniono załogę francuską.

Ostatniej nocy zaaresztowano zastępcę prezydenta **policji** oraz zastępcę **burmistrza.**

Essen. (AW.).

Według wiadomości z Lünen, wysadzono tam w powietrze most. **Dało to powód władzom francuskim do ogłoszenia stanu oblężenia w całem mieście.** Prócz tego obsadzono **gminę Horstmar i kopalnie Preusen I i II.**

Tak gmina, jak i kopalnie leżą na nieokupowanem dotychczas terytorjum.

Masowa rzeź Gruzinów przez czerwonych katów.

Sowiety wykryły spisek antybolszewicki wśród Gruzinów. — Plan powstania przeciw Sowietom. — Masowe rzezie Gruzinów rozpoczęły się.

Warszawa w czerwcu.

Z Tyflisu donoszą o dokonanej tam przez gruzińską czerezwyczajkę **masowej rzezi wybitnych antysowieckich działaczy z partji „mienszewików".** Bolszewicy w obszernym komunikacie, dopiero ogłoszonym w imieniu gruzińskiej czerezwyczajki starają się „usprawiedliwić" tę zbrodnię.

Z komunikatu wynika, iż natychmiast po opanowaniu Gruzji przez najeźdźców moskiewskich w tem „federalistycznem" państwie utworzyła się organizacja, w skład której weszło pięć najliczniejszych organizacji przeciwsowieckich, działających w kierunku obalenia rządu znienawidzonych oprysków.

Jak twierdzi „czeka", organizacja ta, rozgałęziona na całym terenie kraju, wyłoniła z pośród siebie **komitet wykonawczy,** który utrzymywał stały kontakt z „centrum gruzińskiem" zagranicą (głównie w Paryżu), dostawał stąd zasoby pieniężne oraz dyrektywy. Zasięgając sekretnych informacji o siłach armji czerwonej, działacze organizacji rzekomo mieli udzielać tych informacji **pułkownikowi angielskiemu,** który obiecał skompensować tę przysługę zasiłkami pieniężnymi na rzecz spiskowców. Na czele organizacji, która stopniowo przybrała wszystkie cechy komplotu wojskowego, mieli stać generałowie **Andronnikow, Simszjon, Muchdiełow, Tulukidze** i inni.

Dążyli oni do organizowania oraz kierownictwa **narodowem powstaniem, które miało wybuchnąć w razie wojny z Rosją z innemi państwami, lub też w czasie rozruchów wewnętrznych, mając za zadanie uskutecznić oswobodzenie Gruzji z pod jarzma bolszewickiego.** Wybuch powstania został wyznaczony **na** 28 września r. ub., jednak „czeka" **na czas** odkryła całą organizację, wnet dokonała masowych aresztowań i w ten sposób zapobiegła „nieuniknionej katastrofie"...

Postanowieniem „czeka" na razie rozstrzelano **15 „czynnych rewolucjonistów".** Komunikat nie uważa za potrzebne podać nazwiska tych nowych ofiar krwiożerczości zbirów bolszewickich, ogranicza się jedynie wzmianką, iż wszyscy rozstrzelani, to **„byli książęta, generałowie oraz szlachta".**

Dodać należy, iż ta rzeź **jest pierwszą z szeregu masowych egzekucji, które zwyrodniała gruzińska „czeka"** gotuje z powodu **odkrycia tej organizacji.**

KRONIKA.

REPERTUAR TEATRU IM. J. SŁOWACKIEGO.
Środa: „Czarownica“.

REPERTUAR TEATRU OPERA I OPERETKA.
Środa: „Sąd Miłości“.

REPERTUAR TEATRU „BAGATELA“.
Środa: „Szkoła kokot“.

PRZYJĘCIE PREZ. RZECZYPOSPOLITEJ W KRAKOWIE.

Pod przewodnictwem prez. m. Federowicza utworzył się Komitet obywatelski dla przyjęcia Prezydenta Rzeczypospolitej. Komitet składa się z Członków Prez. miasta, Członków Rady m., Rektora Un. Jag., Rektora Akad. Górn. Rektora Akad. Sztuk pięknych, Prezesa Związku górników: Skarbińskiego i hr. Sągały, Związków: Ziemian, Banków, Przemysł. zach. Małopolski, Kongregacji kupieckiej itp., oraz reprezentantów innych warstw społeczeństwa krakowskiego. Komitet ten zaprosił Prez. Rzpltej na bankiet, wydać się mający na jego cześć w sobotę dnia 16 czerwca br. o godz. 7 wieczór w salach Starego teatru. Osoby zaproszone na bankiet mają zgłosić udział swój w bankiecie najdalej do czwartku 14 bm. w godzinach od 9—2 popołudniu w sokretarjacie prezydjalnym Mgtu, w przeciwnym razie zostaną pominięto przy... wyznaczaniu miejsc — a osoby, które nie otrzymały dotąd zaproszenia, a chcą w bankiecie wziąć udział, zechcą zgłosić się w powyższym sekretarjacie.

W sobotę dnia 16 bm. o godz. 7 i pół wieczorem z okazji pobytu Prezydenta Rzpltej odbędzie się w teatrze im. Słowackiego uroczyste przedstawienie „Wesele“ St. Wyspiańskiego. Osoby pragnące wziąć udział w przedstawieniu zechcą się zgłosić do sekretarjatu prezydjum m. p. Strasika od środy do piątku dnia 15 bm. w godzinach od 12—2 popoł.

W teatrze obowiązuje strój uroczysty.

„ODPRAWA POSŁÓW GRECKICH“ NA DZIEDZIŃCU ARKADOWYM ZAMKU KRÓLEWSKIEGO.

Jak już donosiliśmy w sobotę dnia 16 bm. o godz. 8.45 wieczór odbędzie się z okazji pobytu w Krakowie Prezydenta Rzeczypospolitej przedstawienie na dziedzińcu arkadowym zamku królewskiego „Odprawa posłów greckich“ jedynie w razie pogody.

Bilety w środę, od godz. 12—2 w czwartek, piątek i sobotę do godz. 12 w południe będzie można nabywać w biurze sekretarza prezydjalnego Magistratu za uiszczeniem odpowiedniej należytości.

BANDERJĘ KRAKUSÓW, która w czasie pobytu Prez. Rzpltej w Krakowie weźmie udział w uroczystościach, organizuje i poprowadzi znany obywatel krakowski p. Teofil Nikiel.

POSIEDZENIE RADY M. KRAKOWA.

Wczorajsze posiedzenie Rady m. Krakowa rozpoczęte o godz. 6 popołudniu otwarł prez. m. Federowicz, podnosząc czyny i zasługi śp. r. m. Beringera, zmarłego przed kilku dniami, poczem sękretarz prezydj. Mgtu p. Strasik odczytał szereg wniosków i interpelacji, wniesionych przez niektórych radców miejskich, które prez. Federowicz za jednomyślną zgodą Rady postanowił przesłać odpowiednim sekcjom do rozpatrzenia i załatwienia. Następnie referował wiceprez. Sare **wniosek Komisji tramwajowej w sprawie podwyższenia cen biletów tramwajowych do następującej wysokości: 800 Mk. dla dorosłych, 500 Mk. dla urzędników, wojskowych i robotników, 300 Mk. dla dzieci i młodzieży szkolnej, 800 Mk. za 1 pakunek; po godz. 10 wieczór ceny podwójne.** Wniosek ten **uchwalono.** Z kolei poddano wniosek r. m. dra Langa w sprawie przesunięcia IX. punktu porządku dziennego, traktującego o sprawie Tow. „Osiedla“ urzędniczego. na pierwsze miejsce. Wniosek przeszedł większością głosów: przystąpiono zatem do porządku dziennego Rady m., który rozpoczął referatem w sprawie Tow. „Osiedli“ wicepr. Dr. Wielgus. Po zreferowaniu wywiązała się dłuższa dyskusja, ciągnąca się do chwili zamknięcia przez nas numeru.

WYBÓR REKTORA UNIW. JAG. Rektorem **Uniwersytetu Jagiellońskiego na rok szkolny 1923** na 1924 wybrany został wczoraj jednogłośnie Profesor filologji polskiej **Dr. Jan Łoś, ur. w r. 1860.**

Hrabia saksoński na występach złodziejskich w Krakowie.

Od kilku tygodni uwijał się po Krakowie pewien osobnik, przedstawiający się jako hr. Paweł von Walden w wieku około 20 lat, elegancko ubrany, mający pochodzić z Saksonji, gdzie ojciec jego ma posiadać dobra i zamek. Ostatnio przebywał on w Starym Bieroniu pow. Pszczyński na Górnym Śląsku, rzekomo jako kasjer w Magistracie. Samozwańczy ten hrabia przybył do Krakowa przed 2 tygodniami i zamieszkał w hotelu Europejskim. **Zwiedzając Wawel, zaproponował przewodnikowi służbę u siebie w charakterze sekretarza i przewodnika po Krakowie.** Propozycja poparta zaliczką w kwocie 50.000 Mk. i obietnicą stałego miesięcznego wynagrodzenia w wysokości 500.000 Mk. — ale płatnych przez ojca rzekomego hrabiego została przez „sekretarza“ przyjęta. Z Krakowa wyjeżdżał Walden w stronę Katowic, a wróciwszy z jednej takiej podróży. **przywiózł ze sobą kilkaset tysięcy Mk. i kilkaset koron czeskich.** Jak się okazało, ów osobnik **okradł w pociągu** niejaką Florę Sudek, zam. w Krakowie, **z gotówki i dokumentów, a chcąc następnie wyłudzić większą sumę pieniędzy od Sudkowej za zwrócenie skradzionego** jej **paszportu, posłał do** jej **mieszkania 2 listy z żądaniem 500.000 Mk., za zwrot paszportu** i podpisał się jako nieznana przyjaciółka. Tenże sam Walden przybył wczoraj do firmy Nowaka (skład maszyn do pisania) przy ulicy Senackiej w Krakowie, gdzie **okazawszy podrobione pismo Magistratu m. Starego Bieronia z pieczęcią i podpisem burmistrza, zamówił 2 maszyny do pisania,** zaś należytość za te maszyny miał Magistrat później nadesłać. Bezpośrednio po wyjściu ze sklepu Nowaka udał się „pan hrabia“ do składu maszyn do pisania Blicharskiego przy ul. Florjańskiej i oferował mu kupno tych samych maszyn. Po południu przyszedł ponownie do sklepu Nowaka, odebrał maszyny za pokwitowaniem i przy pomocy 2 najętych ludzi w towarzystwie swego sekretarza zaniósł je do mieszkania stróża domu przy ulicy Szerokiej 18. Funkcjonarjusze Policji śledczej inwigilując rzekomego hrabiego weszli do tego samego mieszkania i tam go razem z sekretarzem i maszynami przyaresztowali. Przy aresztowanym Waldenie znaleziono **wielką ilość fałszywych świadectw, legitymacji i czystych blankietów z pieczęciami okrągłymi Magistratu m. Starego Bieronia.**

Waldena zatrzymano tymczasowo w aresztach policyjnych, sekretarza zaś, po stwierdzeniu, że padł ofiarą podstępu, zwolniono.

Taryfy kolejowe dla wywozu drzewa za granicę obniżone

Ministrowie kolei, skarbu, oraz przemysłu i handlu, podpisali rozporządzenie, normujące taryfy kolejowe dla przewozu drzewa budulcowego, przeznaczonego na eksport. W myśl tego rozporządzenia, za przewożone drzewo budulcowe wszelkiego typu, opłacać należy stawki podług 4-tej klasy z opustem 25%, dokonywane będzie po przedstawieniu zaświadczenia o przejściu drzewa przez granice Polski.

Jest to zabezpieczenie skarbu przed nadużyciami w wypadkach szmuglowania eksportu by uzyskać zniżkę opłaty przewozowej.

TARGU W PIĄTEK NIE BĘDZIE. Z powodu przyjazdu P. Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej, targi przypadające w piątek dnia 15 czerwca odbędą się dopiero dnia następnego tj. w sobotę 16 bm.

RADCA MIEJSKI POBITY. Ubiegłej nocy zawiadomiono Policję, że na Krowodrzy pobito radcę miejskiego **Jana Kantego Chwastka**, którego w stanie bezprzytomnym przewiozło Pogotowie **ratunkowe do szpitala św. Łazarza. Dochodzenia w toku.**

KURSA HANDLOWE DLA INWALIDÓW. Inwalidzi, chcący się kształcić na kursach dla inwalidów w Akademji Handlowej w Krakowie, zechcą się zgłosić bezzwłocznie do Związku Inwalidów Wojennych w Krakowie, Podzamcze 30.

Giełda.

Kraków. (PAT).

Waluty. Dolary Stanów Zjedn. tr. 73000—73200 czeki tr. 73100—73200; funty angielskie czeki tr. 341.000—343.000; floreny holenderskie czeki tr. 29050; franki francuskie czeki tr. 4600—4700; franki szwajcarskie czeki tr. 13350—13500; liry włoskie czeki tr. 3400—3450; marki niem. 0.89—0.90; korony austr. czeki tr. 1.04 1/2; korony czeskie czeki tr. 2210—2220.

Akcje. Podane cyfry rozumieją się w tysiącach marek pol. PTH. 15—17 tr. 15 1/2—16 1/2. Impex 1—1 1/2 tr. 1150—1300. Pharma 55—62 tr. 55—62 tr. 55—60. Polski Glob 2200 do 2700 tr. 2500. Żegluga polska 4—5 tr. 4200 do 4400. Zieleniewski 360—380 tr. 350—368. Cegielski 48—55 tr. 50—53. Parowozy 115—130 tr. 116—120. Trzebinia maszyny 50—60 tr. 53—55. Pocisk 40—45 tr. 40—45. Górka cement 350—370 tr. 365—370. Sierszańskie zakł. górnicze 105—120 tr. 113—117. Polska nafta 25—32 tr. 27—30. Pokucie 30—40 tr. 34—37. Ojkos 105—115 tr. 110. Trzebinia tłuszcze 95—110 tr. 102. Krakus „EX“. Chodorów 150—160 tr. 155—160. Ćmielow 60—67 tr. 63—62. Elektrownia Siersza 23—28 tr. 24—25. Polski bank przemysłowy 15—19 tr. 16—16 1/2. Bank małopolski 16 tr. 13 1/2—14 Ziemski bank kredytowy 10—15 tr. 13.

Warszawa. (PAT).

Waluty. Dolary Stanów Zjednoczonych 74500—74000, sp. 74390, kupno 73630; korony czeskie 2230—2180, marki niemieckie 0 do 0.87. **Czeki.** Belgja 4200—4150, sp. 4170, kupno 4130; Berlin 0.90—0.87, sp. 0.89, kupno 0.85; Gdańsk sp. 0.89, kupno 0.85; Londyn 341000—341000—342700, sp. 339300, Nowy York 74500—73000—73750, sp. 74110, kupno 73390; Nowy York drobne sp. 74060, kupno 73340; Paryż 4800—4775, sp. 4800, kupno 4750; Praga 2230. 2180; Szwajcarja 13400—13200, sp. 13265, kupno 13135; Wiedeń 103 1/2—0.99, sp. 101, kupno 0.97; Włochy 3500—3465.

Zurych. (PAT).

Zamknięcie giełdy. Berlin 0.0067. Holandja 218.10. Nowy York 556.50. Londyn 25.68. Paryż 35.75. Medjolan 25.82. Praga 16.60. Budapeszt 0.08 1/2. Bukareszt 2.85. Belgrad 6.20. Sofia 6.32. **Warszawa 0.0087.** Wiedeń i austr. korona stempl. 0.0078 1/4.

I. WYSTAWA ROLNICZO-PRZEMYSŁOWA W POZNANIU od 23. czerwca do 1. lipca 1923.

1757

Dyrekcja Wystawy i biura zgłoszeń dla wystawców znajdują się w Poznaniu, ul. Głogowska 36/37. (Wieża Górnośląska).

Wolne posady

ZDOLNYCH ajentów i akwizytorów we wszystkich miejscowościach zachodniej Małopolski i Śląska Cieszyńskiego poszukuje Towarzystwo Ubezpieczeń „Unia“ w Krakowie, Marka 8. na korzystnych warunkach. 1765

Poszukują posady

URZĘDNIK adm. bezdzietny, z długoletnią praktyką biegły w rachunkowości włada także językiem niemieckim i serbochorwatskim, szuka posady. Łaskawe zgłoszenia pod K. F. 66 Tustanowice. Poste restante. 1777

ABSOLWENT szkoły werkmistrzów kawaler lat 28 z praktyką w ślusarstwie, tokarstwie, instalacjach gazowych, wodociągowych poszukuje posady jako asystent kierownika ruchu lub warsztatów ewentualnie rysownika. Łaskawe zgłoszenia wraz z podaniem warunków pod F. H. B. Biuro ogłoszeń Hupczyca Jagiellońska 7. 1748

LEŚNICZY egzaminowany z wykształceniem z długoletnią praktyką leśną i tartaczną dobrymi świadectwami, Polak lat 42 poszukuje posady zaraz pod Adr. Jan Mątyka Futory p. Oleszyce. 1726

Sprzedaż

SKLEP z towarem z mieszkaniem i z elektryką z powodu wyjazdu zaraz do sprzedania wiadomość Królewska 63, Nowa wieś, sklep. 1767

DO sprzedania parcele budowlane w Krakowie oraz idealna część realności przy ulicy Lubicz obok dworca, wiadomość św. Jana 9 oficyna na parterze od 5 popołudniu. 1771

KASA ogniotrwała większych rozmiarów zaraz do sprzedania Plac Marjacki 1. 1689

Kupno

KUPUJĘ złoto srebro oraz stare sztuczne zęby płacę za ząb od 6—20 tyś. Zegarmistrz S. Landau Sienna 17. 1717

KUPIĘ piękny majątek Zach. Małop. Zgł. pod „Kupno“ Adm. „Gońca“. 1745

Różne

JAN Franke, ur 1900 w Okocimie unieważnia zgubione dok. wo sk. wystawione przez P. K. U. Tarnów. 1775

MĄKĘ ŻYTNIĄ walcową 55—60% kaszę jęczmienną drobną i perłową poleca polskie handl. przem. Ttwo „Hejnał“ w Gorzkowicach. Adres poczt. i tel. Gorzkowice—Hejnał. 1776

MŁODY urzędnik poszukuje na 3 tygodnie pomieszkania z utrzymaniem pod Krakowem celem przepędzenia swych wakacji. Łaskawe zgłoszenia pod „MM“ do Adm. „Gońca“, 1779

ZAKUPIĘ każdą ilość dużych obrusów i serwet. Wiadomość w Restauracji Starego Teatru. 1731

OJCOWIE Paulini Klasztoru na Skałce proszą wszystkich, którzy mają w ich klasztorze umieszczone rzeczy do przechowania, aby przed 1 lipca b. r. zabrali je i tym sposobem opróżnili zajęte cele, potrzebne do pomieszczania uczącej się młodzieży, która z nowym rokiem szkolnym będzie przeniesiona z Jasnej Góry do Krakowa na Skałkę. 1773

POSZUKUJĘ dzierżawy 300 m. Zgł. do Adm. „Gońca“ pod „Dzierżawa“. 1747

GALANTERJA

marmurowa, płyty do elektryczności kominki i materjały budowlane na składzie w Reprezentacji Ski Akc. 1741

Marmury Kieleckie

KRAKÓW, Gertrudy 2. Tel. 3424.

„ROZWOJ“

Stowarzyszenie Spółdzielcze z ogr. odpow. w Krakowie, ul. Garncarska L. 7. Tel. 3544.

Przyjmujemy wkładki oszczędnościowe i płacimy:

24% rocznie przy wkładach na czas najmniej 6-cio miesięczy

18% rocznie przy wkładach 3 miesięcznych

12% na 1 miesiąc. 1754

Przy kwotach wielomiljonowych osobne umowy.



Przedstawiciel: M. Verzimmer, Kraków.

OGŁOSZENIE.

W dniu 24 czerwca 1923 o godzinie 2 popołudniu odbędzie się **WALNE ZGROMADZENIE** Stowarzyszenia pożyczkowego Wzajemna Pomoc w Makowie.

Porządek dzienny:

1) Odczytanie protokołu z ostatniego Walnego Zgromadzenia.
2) Sprawozdanie Dyrekcji.
3) Sprawozdanie Komisji rewizyjnej.
4) Wybór nowego Zarządu. 1780
5) Wnioski członków.

Maków, dnia 10 czerwca 1923. **Dyrekcja.**

KAMIENIE ŻÓŁCIOWE

ZMIĘKCZA I USUWA CHOLEKINAZA N. Niemojowskiego 35

KAMIENIE SCHODZĄ BEZ BOLU. ATAKI W ZUPEŁNOŚCI USTAJĄ. **Objawy** (początkowe): Ból w bokach i dołku podsercowym (gdzie schodzą się żebra). Pobolewania w wątrobie. Skłonność do obstrukcji. Uryna ciemna i mętna lub też bezbarwna jak woda. Język obłożony. Gorycz i kwas w ustach. Odbijanie gazami. Wzdęcia i burczenie w kiszkach. Bóle i zawroty głowy. Silne podenerwowanie. **Objawy** (podczas ataków): W dołku i wątrobie silny ból, który się rozchodzi ku stronie tylnej — pasie — krzyżu i sięga aż pod łopatki, wzdęcia brzucha, rozsadzanie żeber i parcie na kiszkę stolcową. Brak tchu oraz ból w plecach i klatce piersiowej (na przestrzał). Niekiedy wymioty żółcią, dreszcze, zimne poty, żółtaczka.

Bliższych informacyi udziela: Aptekarz-fizjolog **N. NIEMOJEWSKI, Warszawa, Nowy Świat Nr 5.**

DZWONY

posiada na składzie gotowe

firma

F. KOPACZYNSKI i Ska

Kraków, Kracka 2.

Ogrodzenia nietylko tańsze od drewnianych lecz estetyczniejsze i trwalsze.

Kompletne ogrodzenia z siatki drucianej zwykłe i ozdobne wraz z bramami i furtami, jak również ogrodzenia kombinowane z drutem kolczastym, poleca:

FIRMA W. KUCHARSKI Sp. Akc. Fabryka drutu i wyrobów drucianych

Kraków-Podgórze Romanowicza Nr. 5 Telef. 277. Adr. Tel. „Metalgar“.

Dostawa szybka, duży zapas siatek na składzie. Cennik i prospekty na każde żądanie. 143

Wydawca i odpowiedzialny redaktor: Antoni Krzywy. Drukarnia „Głosu Narodu“ pod zarządem R. Ferka w Krakowie.